

Андрусенко І.В.,
*науковий співробітник відділу початкової освіти
Інституту педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна*

ІНТЕГРОВАНІЙ КУРС «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ» ЯК ІННОВАЦІЙНА ОСВІТНЯ ТЕХНОЛОГІЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Запровадження інтегрованого курсу в систему початкової школи дозволяє вирішити завдання поставлених перед початковою школою і суспільством в цілому.

Навчальний зміст курсу «Я досліджую світ» спрямований на реалізацію ключових і предметних компетентностей учнів початкової школи, а також сприятиме розвитку особистості здобувачів освіти, формуванню їхніх соціальних, громадянських, екологічних та здоров'язбережувальних моделей поведінки та особливий своєю динамічністю у використанні учителем у побудові навчального процесу.

Інтегрований курс «Я досліджую світ» закладає основи природничої, здоров'язбережувальної, громадянської, технологічної освіти, які дають змогу дітям здобути життєвий досвід; створює умови для самовираження кожної дитини в її практичній творчій діяльності під час активного вивчення найпростіших законів створення предметного середовища з опануванням технологій спілкування, набуття соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, тощо.
[1].

Інтегроване навчання в початковій школі здійснюється через застосування інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у якому об'єднаний зміст кількох освітніх галузей. Інтеграція в початковій освіті являє собою особливу міждисциплінарну форму навчального процесу, яка базується, головним чином, на теорії пізнання і розуміння того, що пошук знання є найкращим способом міждисциплінарного дослідження. Об'єднання змісту освітніх галузей у великі

блоки призводить до нової організаційної структури навчального процесу. Основною організаційною одиницею стає навчальний день, навчальний тиждень, що створює можливість більш глибокого занурення в досліджувану тему [2, с. 32].

Особистісно орієнтована технологія навчання дозволить кожному учневі обирати ту чи іншу навчальну діяльність та об'єднуватися в групи для спільної роботи.

Інтегрований підхід у навчанні курсу «Я досліджую світ» сприяє розширенню соціально-пізнавального досвіду, розвитку когнітивних процесів; формуванню допитливості, активного ставлення до подій і явищ, реалій життя.

Однак, варто пам'ятати, що інформативність і привабливість змісту навчального матеріалу не забезпечують ефективності його засвоєння і розвитку особистості дитини. Для цього потрібне стратегічне бачення цілепокладання, ретельний добір засобів, методів і прийомів у структурі цілісної дидактичної системи.

У процесі навчальної діяльності учні одержують знання, які відображають взаємозв'язок окремих частин навколишнього світу як цілісної системи, формування в учнів уявлень про навколишній світ, бо дитина уявляє світ як єдине ціле, в якому всі об'єкти взаємопов'язані. Такий підхід розкриває можливості для реалізації екологічної компетентності, що є компонентом змісту інтегрованого курсу та передбачає багатокomпонентну вмотивовану систему дій учня, здійснюваних в теоретичному, практичному і аксіологічному аспектах. Екологічні уміння постають однією з основ готовності учнів встановлювати оптимальні взаємозв'язки з навколишнім світом [3]. Формування в учнів екологічно активної позиції, прагнення діяти для збереження довкілля і досягнення стабільного розвитку суспільства, знань про сталий спосіб життя, формуванні сталих, екологічно доцільних звичок, позитивного сприймання майбутнього.

Одним із важливих завдань реалізації екологічної компетентності стало розроблення інтегрованого курсу «Я досліджую світ» для учнів початкової

школи, спрямованого на формування громадянської, соціально активної позиції, прагнення діяти для збереження довкілля і досягнення стабільного розвитку суспільства, позитивного сприйняття майбутнього [4].

Курс реалізує механізми технології соціальної поведінки, а саме: досвіду спілкування, встановлення стосунків та поведінки в розв'язанні життєвих ситуацій під час роботи в малих групах, які забезпечують сприятливі умови для комунікативної практики учнів та їх адаптації у соціумі.

Список використаних джерел

1. Державний стандарт початкової освіти [Електронний ресурс] / Державний стандарт початкової освіти. – Постанова Кабінету міністрів України від 21 лютого 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF>
2. Сухаревская Е.Ю. Технология интегрированного урока: практ. пособие для учителей начальной школы, студентов пед. учеб. заведений, слушателей ИПК / Е.Ю. Сухаревская, Ростов: Учитель, 2003, 128 с.
3. Байбара Т. М. Методика навчання природознавства в початкових класах / Т. М. Байбара. – Київ, Веселка, 1998, С 95-113.
4. Андрусенко І.В. Особливості реалізації змісту інтегрованого курсу «Я досліджую світ» в умовах Нової української школи / І.В. Андрусенко, Н.В.Котелянець, О.В.Агеєва // Початкова освіта: методичні рекомендації щодо організації навчального процесу в 2018/2019 навчальному році. / – Київ, УОБЦ «Оріон», 2018, С.102-110.